

The Security of Regulation

- 1) You must answer accordingly to my questions - Do not turn away
- 2) Do not try to hide the facts by making pretexts this and that you are strictly prohibited to contest me
- 3) Do not be a fool you are a chap who dare to thwart the revolution
- 4) You must immediately answer my questions without wasting time to reflect
- 5) Do not tell me either about your immoralities or the essence of the revolution
- 6) While getting lashes or electrification you must not cry at all
- 7) Do nothing, sit still and wait for my orders. If there is no order, keep quiet. When I ask you to do something you must do it right away without protesting.
- 8) Do not make pretext about Kampuchea Krom in order to hide your secret or traitor
- 9) If you do not follow all of the above rules, you shall get many lashes of electric wire
- 10) If you disobey any point of my regulations you shall get either ten lashes or five shocks of electric discharge

Bezpečnostní nařízení

- 1) Odpovídejte na mé otázky přesně - neodvracejte se
- 2) Nepokoušejte se zakrývat fakta vytvářením záminky pro to, či ono, a máte přísně zakázáno chovat se vyzývavě
- 3) Nebuďte blázni, jste ti co se odvážili mařit revoluci
- 4) Okamžitě odpovídejte na mé otázky, neztrácejte čas přemýšlením
- 5) Nevykládejte mi ani o svých nemorálnostech ani o podstatě revoluce
- 6) Při bití kabelem nebo elektrickým proudem nesmíte vůbec křičet
- 7) Nedělejte nic, klidně sed'te a čkejte na mé rozkazy. Pokud nemáte žádné, chovejte se tiše. Když vám řeknu, abyste něco udělali, udělejte to ihned a bez protestů.
- 8) Nevytvářejte záminky o Kampuchea Krom* proto, abyste kryli svá tajemství nebo zrádce
- 9) Pokud nebudete dodržovat všechna výše uvedená pravidla, dostanete mnoho ran elektrickým kabelem
- 10) Pokud neuposlechnete jakékoli z mých nařízen, dostanete buď deset ran kabelem nebo pět ran elektrickým proudem

***Kampuchea Krom** (Khmersky : កម្ពុជាក្រចក) je oblast známá kambodžanům dodnes a pokrývá nejjihnější část historického kambodžského území kolem delty řeky Mekong. Kampuchea Krom leží na jihu a jihovýchodě současné Kambodže zhruba odpovídá současným vietnamským správním oblastem delty Mekong a jihovýchod.

„Krom“ v khmerštině znamená „níže“. „Kampuchea Krom“ tedy doslova znamená „Dolní Kambodža“, což znamená „jižní“ část Kambodže. „Krom“ se zde používá k odlišení od „centrální“ Kambodže, **dnešní Kambodže**. Dokonce i Cochinchine (Cochin China) je široce známá pod francouzskou kolonizací, Kampuchea Krom je stále preferovaným termínem, který dnes používají kambodžané.

Khmerští lidé patřící k Kampuchea Krom se nazývají Khmer Krom. Kampuchea Krom a Khmer Krom mohou být používány zaměnitelně, když odkazují na lidi.

Kambodžský režim Rudých Khmerů proslul krutostmi, kterých se dopouštěl na vlastních obyvatelích. Ultrakomunistickému experimentu, který měl Demokratickou Kampučii přeměnit v zemědělský ráj, podleho během čtyř let jejich vlády 1,7 milionu lidí, více než čtvrtina populace země. Prosazení beztržidní agrární společnosti bez peněz a technických vymožeností, bez vlády práva a osobní svobody se neobešlo bez teroru, který se dotkl každé rodiny. O pád vražedného režimu vedeného Pol Potem se postarala vietnamská armáda, když 7. ledna 1979 obsadila kambodžskou metropoli Phnompenh.

Vietnamská vláda už déle odmítala přihlížet přeshraničním útokům ozbrojených skupin Rudých Khmerů. Invazi zahájenou v prosinci 1978 korunoval rychlý úspěch, završený dosazením loutkové komunistické vlády v Phnompenhu.

I po svržení však o sobě Rudí Khmerové, neboli stoupenci Komunistické strany Kambodže (KSK), dávali vědět. Uchýlili se do pohoří Dangrek na kambodžsko-thajské hranici, odkud celá 80. léta vedli partyzánský boj proti místním vládám a Vietnamcům. Umožňovala jim to podpora zemí jako je Thajsko, Čína a USA, které se tak snažily vyčerpat prosovětsky orientovaný Vietnam. Přežili i konec studené války, kdy mohli díky misi OSN složit zbraně a beztrestně se zapojit do chystaných voleb, což mnoho z nich využilo. V jednotkách Rudých Khmerů v mládí bojoval také autokratický kambodžský premiér Hun Sen. V bojích o Phnompenh v jejich řadách přišel o oko a částečně ochrnul. Při dlouhodobém léčení v nemocnici přehodnotil své názory, rozešel se s polpotovci a v červnu 1977 se připojil ke kambodžským provietnamským silám, které na jaře 1978 zahájily povstání proti Polpotovu genocidnímu režimu.

Pohnat k zodpovědnosti se podařilo jen několik nejbližších Pol Potových spolupracovníků, nikoliv jeho samého. Představitelé Kambodže a OSN v červnu 2003 podepsali dohodu o zřízení tribunálu pro bývalé vůdce Rudých Khmerů. Mezinárodní tribunál v Kambodži zahájil svoji činnost v roce 2006. Posledními dosud žijícími lidry Rudých Khmerů jsou dvaadevadesátiletý Nuon Chea a sedmaosmdesátiletý Khieu Samphan. Oba si odpykávají doživotní trest, k němuž byli odsouzeni za genocidu, zločiny proti lidskosti a válečné zločiny.

Ideologii režimu Rudých Khmerů, která byla šílenou směsicí maoismu a nacionalismu, rozvinul Saloth Sar,

řechený Pol Pot. Rodák z provincie Kompongthom věnoval ozbrojenému boji v řadách komunistického hnutí prakticky celý život. Jako komunistický odbojář Viet Minhu (Ligy boje za nezávislost Vietnamu) bojoval proti francouzské nadvládě v Indočíně, po vyhlášení nezávislé Kambodže 1954 působil v pronásledovaném podzemním hnutí. Na jeho vrchol vystoupal roku 1962, dva roky po založení KSK.

Skutečnou moc však Rudí Khmerové získali až po letech gerilového boje proti autoritativní vládě prince Sihanuka a pak generála Lon Nola, když USA vzdaly válku v Indočíně. Američany podporované vlády v Saigonu a Phnompenhu nedokázaly bez jejich pomoci přežít. Hlavního města Kambodže se Rudí Khmerové zmocnili 17. dubna 1975. Mnoho obyvatel vítalo ukončení krvavých bojů a doufalo, že dojde k jakémusi národnímu usmíření. Nastal však opak, vystupňovalo se nebývalé násilí.

Obyvatelé měst byli posláni na venkov na převýchovu a nuceni otročit na „vražedných“ rýžových polích, kde se pracovalo od úsvitu do soumraku. Byly zakázány peníze, zrušeny školy. Výukou mohla být jen politická školení spojená se sebekritikou a udílením trestů. Rodiny byly rozděleny, ženy a muži žili v oddělených kolektivech. Cílem režimu byla „vyčištěná“ uniformní společnost. Obětí se staly také etnické a náboženské skupiny, především muslimští Čamové. Násilná kolektivizace vedla k naprosté centralizaci a rozpadu ekonomiky.

Vypuzeni byli všichni cizinci, kontakty s vnějším světem byly zpretrhány. Znakem nedostatečné převýchovy a tedy prohřeškem bylo i vlastnictví knihy nebo brýlí či jakéhokoliv osobního majetku kromě povolené misky a lžice. Smrtí se trestal sebemenší přestupek. Zakázané bylo totiž vše, co nebylo povolené. Stačil projev samostatného myšlení, zločinem byla i znalost cizího jazyka.

Hlavní strůjce vražedného režimu Pol Pot byl zbaven moci vlastními souputníky roku 1997. Provizorní soud Rudých Khmerů ho poté za „zradu země“ odsoudil „k doživotnímu vězení“. Ve svém posledním rozhovoru pro tisk Pol Pot prohlásil, že jeho svědomí je čisté. Zemřel v džungli 15. dubna 1998 v den, kdy hlavní zprávou khmerského vysílání Hlasu Ameriky bylo rozhodnutí vězňitelů vydat jej před soudní tribunál.

Muzeum min v Siem Reapu

Kambodža patří k zemím s největší koncentrací pozemních min na světě. Muzeum pozemních min by svým vzhledem asi odborníky příliš neuspokojilo. Jenomže v tomto případě nejde zase až tolik o výstavnost expozic a bezchybné uložení exponátů. Ostatně ty nejsou v Kambodži nijak výjimečné. Během tří desítek let bojů bylo v zemi položeno na **deset milionů pozemních min**. Jenom v kambodžsko thajském pohraničí jich válčící armády zanechaly na tři miliony, často i v několika vrstvách nad sebou a bez jakýkoliv plánů, takže dnes již nikdo neví, kde se nacházejí. Návštěvníci však do tohoto muzea nemíří pouze za pozemními minami. Možná vůbec největší atrakcí je samotný jeho zakladatel. **Aki Ra** ve svém životě oblékl uniformy tří různých armád a jeho osudy by vydaly na román. Likviduje miny od roku 1990. Nepočítal jsem je, ale sám jsem jich zneškodnil okolo dvaceti třiceti tisíc, říká Aki Ra. Svoji první pušku vzal Aki Ra do ruky v deseti letech. Kalašnikov byl tehdy ještě větší než on. Žil jsem společně s dalšími dětmi s Rudými Khmery. Tam jsem se naučil, jak používat pušku a likvidovat miny. Dospělí vojáci v některých nebezpečných místech, kde se obávali pozemních min, před sebou posílali děti. To dělali i Vietnamci, vzpomíná Aki Ra. **V khmerské polní škole** se dětští vojáci účastnili i mítinků, na kterých byli vybíráni nespolehliví členové jednotky. Těm potom bylo za potlesku jejich příbuzných pomalu **palmovým listem proříznuto hrdlo**. V těchto drsných podmínkách se Aki Ra učil, jak likvidovat nepřítel. Mezi Rudými Khmery začal také brát první lekce, jak zneškodňovat pozemní miny.

Jezero Tonlé Sap

Jezero ležící na stejnojmenné řece **Tonlé Sap** jedním z nejbohatších zdrojů sladkovodních ryb, také zavlažuje **široké okolí**.

Tonlé Sap

Název vlastně patří řece, neboť v khmerštině znamená cosi jako „řeka s neslanou vodou“, ale bývá vztahován i na jezero, které je vůbec největším sladkovodním jezerem celé JV Asie. Jezero, zvané též Velké jezero, se rozprostírá jižně od Siem Reapu, a má různou rozlohu v závislosti na ročním období. Zatímco v suchém období je to jen nějakých 2700 km², v době monzunových dešťů naroste několikanásobně, takže jeho plocha může dosáhnout až 16 000 km². Hloubka jezera pak může stoupnout z průměrného 1 metru až na 9 metrů. Tento nárůst je způsoben nejen dešti, ale také táním himálajských ledovců, jejichž voda napájí Mekong. Řeka Tonlé Sap se vlévá do Mekongu, avšak v této sezoně se její tok díky nárůstu vody obrátí a vody **Mekongu** jej vytlačí proti jejímu proudu až do jezera. Tento jev je naprosto unikátní a nemá ve světě obdoby. Jednou

Pozemní dědictví - nevítané dědictví

Za posledních dvacet let v Kambodži **miny zabily čtrnáct tisíc lidí**, čtyřicet tisíc lidí bylo výbuchem zraněno a museli podstoupit amputaci. Okolo muzea pozemních min se sdružuje skupina dětí, které se staly jejich obětí. Další postižení se pohybují v ulicích města. Někteří se snaží využít soucitu, který vzbuzují, a žebrají, jiní se pokoušejí alespoň nějakým způsobem pracovat. **Handicap International** působí v Kambodži ve čtyřech provinciích. Tato nevládní organizací se podílí na kampani za zákaz používání pozemních min a zároveň se snaží ty, kteří se stali jejich obětmi, vrátit do normálního života. Integrace do společnosti je pro ně těžká. Někteří z nich žebrají, začnou pít, celý den se dívají jenom na televizi a chtějí umřít. **Protézy**, které vznikají v místní dílně, jsou přizpůsobeny místním podmínkám. Musí vydržet chůzi v leckdy obtížném terénu. Zároveň musí být velice levné. Kambodža stále patří k jedněm z nejchudších zemí světa a oběti pozemních min často zauímají na společenském žebříčku až ta nejposlednější místa. Většina z nich žije ve venkovských oblastech a jsou závislí na fyzické práci, pro ně je možnost získání protézy **otázkou přežití**. Někteří z nich zde našli práci přímo v dílnách, ostatní docházejí do centra kvůli rehabilitaci. Masové šíření pozemních min v Kambodži patří již minulosti. Někteří lidé je stále ještě někdy používají na ochranu soukromého majetku, kambodžská policie před časem zaminovala okolí lesa, v němž se měl skrývat nebezpečný zločinec, ale ve srovnání s uplynulými lety, jde o jednotlivosti. K tomu, aby se Kambodža svého **nevítaného dědictví** zbavila však bude podle odhadů potřebovat dalších dvacet až třicet let.

z výhod tohoto úkazu je obrovské množství ryb, jež sem míří a jež tu lze nachytat. (Bylo napočítáno až 200 druhů.) Pozoruhodný ekosystém umožňuje život i řadě ohrožených druhů ptáků. Některé části jezera tvoří zatopený les. Přímo na jezeře je několik 'vesnic na vodě', některé kolové domy jsou vysoké až 6 metrů. Oblast jezera Tonlé Sap byla v r. 1997 vyhlášena chráněnou biosférou a zařazena do Světového přírodního dědictví UNESCO.

Na této řece se nachází stejnojmenné jezero **Tonlé Sap**. Zajímavost této řeky ústící do Mekongu spočívá v tom, že v období sucha voda z řeky teče do Meongu. V období dešťů se ale Mekong rozvodní a zatlačuje naopak vodu zpět do jezera Tonlé Sap, které následkem toho zvětší svou plochu hladiny ze zhruba 3000km² na 7500km².

Angkor Vat

Angkor Vat (khmersky: ប្រាសាទអង្គរវត្ត; v dévanágarí: अङ्कोर वाट) je chrám nacházející se v Angkoru v Kambodži. Byl postaven počátkem 12. století pro krále Súrjavarmana II. jako královský chrám a hlavní město. Angkor Vat je největším a nejlépe zachovalým chrámem celé oblasti a jako jediný zůstal významným náboženským centrem od svého založení – nejprve hinduistickým, poté buddhistickým. Chrám je vrcholným příkladem khmerské architektury, stal se symbolem Kambodže a je zobrazen na její státní vlajce. Se svou celkovou výměrou kolem 1 km² je navíc považován za nejrozsáhlejší náboženský komplex na světě. Angkor Vat spojuje dva základní plány khmerské architektury, chrámový vrch a chrám s galeriemi. Má představovat mýtickou horu Méru, což je v hindské mytologii domov bohů. Uvnitř chrámového příkopu a vnější zdi dlouhé 3,6 km jsou tři pravoúhlé galerie, každá vyvýšená nad tou předchozí. Uprostřed chrámu stojí pět věží rozestavených do tvaru pětky na hrací kostce. Na rozdíl od většiny chrámů v Angkoru je Angkor Vat obrácen na západ, přičemž existují různé názory na důvod tohoto směřování. Chrám je obdivován nejen pro svou majestátnost a harmonickou architekturu, ale také pro rozsáhlé basreliéfy a zobrazení dévatů, která zdobí jeho zdi.

Novodobého jména Angkor Vat se užívá od 16. století[4] a lze jej přeložit jako „městský chrám“: Angkor je formou slova nokor, které pochází ze sanskrtského slova nogor (hlavní), slovo „vat“ znamená v khmerském jazyce chrám. V dřívějším období byl Angkor Vat znám jako „Preah Višnulóka“, což byl posmrtný titul jeho zakladatele, Súrjavarmana II.

Angkor Vat leží 5,5 km severně od moderního města Siem Reap, nedaleko bývalého hlavního města Baphuon a tvoří důležitou součást starověkých památek na území Kambodže. Prvotní stavební práce na chrámu, který byl původně zasvěcen Višnuovi, započaly v první polovině 12. století během vlády Súrjavarmana II. (vládl 1113–1150). Jelikož nebyla nalezena zakládací stéla ani žádné dobové zápisy, které by o chrámu vypovídaly, představuje jeho prapůvodní jméno velkou neznámou. Předpokládá se však, že mohl být znám jako „Preah Višnulóka“, podle tehdejšího hlavního božstva. Práce na stavbě chrámu pravděpodobně skončily společně se smrtí panovníka, přičemž některé části reliéfní výzdoby zůstaly nedokončeny. Roku 1177 došlo k vyplenění Angkor Vatu Čamy, tradičními nepřáteli Khmerů. Khmerská říše byla později obnovena novým vládcem Džajavarmanem VII., který založil několik kilometrů směrem na sever nové hlavní město a chrám Angkor Thom. V průběhu 14. či 15. století byl chrám upraven pro účely théravadového buddhismu, kterému slouží až do současnosti. Angkor Vat je v rámci oblasti Agkor zvláštní především tím, že i přes jisté zanedbávání nikdy zcela nezpustl, mimo jiné díky vodnímu příkopu, který jej uchránil od pohlčení kolem se rozkládajících džunglí.

Jedním z prvních západních návštěvníků, kteří spatřili Angkor Vat, byl portugalský misionář Antonio da

Magdalena, který jej navštívil roku 1586. Uchvácen tímto místem si poznamenal, že: „je to naprosto mimořádná stavba nepopsatelná perem, kterou nelze přirovnat k žádné stavbě jinde ve světě.“ I přesto je však Angkor Vat v západní literatuře zmíněn až teprve v 19. století, a to pouze jako poznámka v publikaci francouzského cestovatele Henriho Mouhota, který si zapsal:

„Jeden z těch chrámů, měřitelný s chrámem krále Šalomouna, postavený asi nějakým starověkým Michelangelem, by klidně mohl zaujmout čestné místo po boku našich nejkrásnějších staveb. Je to něco daleko většího než všechno, co nám po sobě zanechali starověcí Řekové či Římané a představuje to smutný kontrast k době barbarismu, kterým je nyní náš národ zmitán. Mouhot, podobně jako jiní západní cestovatelé, nebyl ochoten uvěřit, že by Khmerové byli schopni něco takového postavit, a proto počátky Angkor Vatu chybně datoval do období starověkého Říma.[8] Skutečná historie Angkor Vatu byla odhalena teprve až spolu s archeologickými pracemi v rámci celé angkorské oblasti. Během těchto prací bylo především nutné odstranit nahromaděnou vrstvu zeminy a rostlinného porostu. Během občanské války a období kontroly země Rudými Khmery v období 70. a 80. let 20. století byly práce na určitou dobu přerušeny, avšak bez závažnějších důsledků, na rozdíl od destrukce některých relativně mladších památek.

Klášteř Angkor Vat se stal symbolem Kambodže a je zobrazen na všech kambodžských vlajkách počínaje rokem 1863.

Hlubší interpretaci významu Angkor Vatu poskytla Eleanor Mannikkaová. Soudě podle celkového uspořádání reliéfů a jejich obsahu se domnívá, že mají symbolizovat nástup doby míru za vlády krále Súrjavarmana II. a uvádí, že „solární a měsíční cyklus znázorněný v posvátných prostorách chrámu mají zvětšit čest a sílu krále a manifestovat nebeský klid.“ Úsudek Mannikkaové však byl ve vědeckých kruzích přijat s jistým skepticismem. Distančuje se navíc od většiny názorů svých kolegů, jako např. Grahama Hancocka, který se domnívá, že Angkor Vat má znázorňovat souhvězdí

Draka.

Angkor Vat je unikátní kombinací chrámové hory, standardního designu královských paláců a vlivů z oblastí indické Urísy a TAMILNÁDU. Chrám má představovat posvátnou hinduistickou horu Méru, domov bohů. Pět věží Quincunx symbolizuje posvátnou horu a okolní vrcholky, obvodové zdi a vodní příkop znázorňují pohoří a oceán. Právo přístupu do nejvyšších pater náleželo pouze vybraným osobám, přičemž prostý lid směl vstoupit pouze do nejnižšího.

Na rozdíl od ostatních khmerských staveb je Angkor Vat orientován především směrem na západ, což některé odborníky vedlo k domněnce, že byl tento chrám zamýšlen jako hrobka krále Súrjavarmana. Tomuto účelu napovídá i bližší průzkum nástěnných reliéfů, které jsou sestaveny proti směru hodinových ručiček. Bráhmanské rituály se totiž během pohřebního obřadu provádějí ve zpětném pořadí. Britský archeolog Charles Higham navíc popisuje nález schránky v centrální věži, která mohla sloužit jako pohřební urna. Podle Freemana a Jacquese se

ovšem ostatní chrámy oblasti Angkor ve svém směřování též odlišují od „normálu“ a tento fakt v případě Angkor Vatu vysvětlují jeho zasvěcením bohu Višnuovi, který je tradičně spojován se západem.

Angkor Vat je jedním z nejlepších příkladů khmerského stavebního stylu – stylu Angkor Vat, který byl pojmenován podle této stavby. Počínaje 12. stoletím uměli khmerští stavitelé používat jako stavební materiál pískovec a cihlu. Většina viditelných ploch chrámu je zbudována z pískovce, obvodové zdi a skryté struktury jsou z cihel. Zatím se stále neví, jaká sloučenina byla použita jako pojivo, odhaduje se však, že se jednalo o látku na bázi hydroxidu vápenatého.

Angkor Vat je ceněn především pro svou harmonii designu, která byla srovnávána se stavbami starověkého Říma a Řecka. Podle Maurice Glaize, restaurátora pracujícího na opravách Angkor Vatu v polovině 20. století, tato stavba svou monumentalitou, svými dokonale vyváženými detaily a proporcemi dosahuje takřka antické krásy. Je to dílo síly, jednoty a stylu. Typickými prvky tohoto stavebního stylu jsou lomené oblouky, věže „ozubené“ jako květy lotosů, honosné chodby postupně se rozšiřující do výstavních průchodů, pavilony sestavené do tvaru kříže lemující celou hlavní osu chrámu; dále jsou to nástěnné reliéfy znázorňující božstva a frontony zobrazující různé výpravní scény. Sochy v Angkor Vatu jsou považovány za konzervativní, více statické a mnohem méně honosné než tomu bylo v dřívějších dobách.[26] Mnohé další prvky byly zničeny rabováním a také vlivem času, jako např. pozlacené prvky na věžích, sochách a reliéfech, dále také zdobné dřevěné panely na stropěch a dveřích. Období stylu Angkor Vat bylo následováno obdobím Bajon, během něhož však často kvantita byla upřednostňována na úkor kvality.[28] Mezi chrámy představující styl Angkor patří: Banteaj Samré, Thommanon, Čosaj Tevoda a rané chrámy Preah Pithu v Angkoru; mimo Angkor jsou to: Beng Mealea a části Phanom Rung a Phimai. Vnější obvodová zeď o délce 1024 x 802 m a výšce 4,5 m je dále obehána 190 m širokým pásmem lesnaté plochy a vodního příkopu. Přístup k chrámu je možný po lávce na jihu a po pískovém náspe na západní straně. Tento násep je pravděpodobně náhradou za zaniklý dřevěný můstek. Na každé světové straně se u vstupu do samotného chrámu nachází malá vstupní budova, tzv. gopura. Největší je západní se třemi polorozpadlými věžičkami. Glaize zdůrazňuje, že každá z gopur nese prvky a symboly odkazující na samotný chrám. Při jižní věži se nachází socha boha Višnu, která dříve možná byla umístěna v centrální svatyni chrámu. Vedení cest a rozměry vstupních bran jednotlivých gopur naznačují, že byly využívány jako tzv. „sloní brány“, jelikož jejich rozměry byly vybudované tak, aby jimi tato mohutná zvířata prošla. Průchody v gopurách jsou z vnější (západní) strany postaveny na čtvercových pilířích a z vnitřní (východní) spočívají na zdi. Strop mezi pilíři je zdoben motivy lotosových květů, západní zdi jsou osazeny reliéfy tančících postav, východní zdi jsou dekorovány balustrádovými okny a reliéfy mužů vzpínajících se na divokých zvířatech. Vnější zeď obklopuje plochu o celkové výměře 820 000 m², na níž se dříve pravděpodobně nacházelo bývalé hlavní město s královským palácem. Stejně jako ostatní světské budovy

komplexu Angkor, byly i tyto postaveny z materiálů rychle podléhajících času, takže do dnešních dnů z tohoto města zůstaly pouze nejasné obvodové linie některých ulic. Většina tohoto prostoru je nyní pokryta lesem. Největší západní gopura je s centrálním chrámem spojena 350 m dlouhou dlážděnou cestou, lemovanou balustrádami nágů. Na každé straně této cesty se nalézá šestice schodišť, která vedla do dnes již neexistujícího města. Na každé světové straně tohoto komplexu se též nachází knihovna s vchodem na každé ze světových stran a se schodištěm k hlavnímu vstupu. Mezi knihovnami a samotným centrálním chrámem se nacházejí malá jezírka, která však byla do celkové kompozice přidána až v pozdější době.

Chrám se nachází na terasách, díky nimž je výše než okolní město. Sestává ze tří pravoúhlých balustrád stoupajících po patrech k centrální věži. Mannikkaová předpokládá, že jsou tyto chodby zasvěceny Brahmovi a Višnuovi. Každá z chodeb má vlastní gopuru a věže nacházející se v jejích rozích. Jelikož je celý chrám nasměřován na západ, jsou všechny jeho doplňující součásti otočeny zády k východu, což umožňuje využití každého místa na západní straně. Vnější balustráda zabírá plochu 187 x 215 m a v jejích rozích se nalézají malé besídky a věže. Vnější galerie je s balustrádou ve druhém patře na západě spojena křížovou chodbou zvanou Preah Poan (Místnost tisíce Buddha). Poutníci zde během staletí zanechali řadu obrázků a portrétů Buddha, ty však již byly před zraky veřejnosti uschovány. V této místnosti se také nachází řada nápisů pojednávajících o činech dobových osobností, které jsou většinou v khmérštině, barmštině a japonštině. Čtyři dvorky, nacházející se okolo křížové chodby, mohly být původně naplněny vodou.

Druhá a vnitřní galerie jsou navzájem propojeny další později dostavenou křížovou chodbou. Od druhého patra výše jsou zdi chodeb bohatě zdobené dévaty, většinou v seskupeních po čtyřech. Ochoz druhého patra má rozměry 100 x 115 m a má pravděpodobně symbolizovat oceán rozkládající se okolo bájné hory Méru. Z ochozu směřují, směrem k rohovým věžím a gopurám vnitřní části, celkem tři sady schodišť na každé straně. Jejich značná strmost má symbolizovat těžkou dosažitelnost království bohů. Vnitřní galerie, zvaná Bakan, je tvaru čtverce a osovými galeriemi, které spojují jednotlivé gopury s centrální svatyní a s menšími svatyněmi nacházejícími se u rohových věží. Zastřešení chodeb je dekorováno motivy hada se lví nebo garudí hlavou. Vchody do galerií a svatyní jsou zdobené řezbářsky zdobenými překlady a frontony. 43 m vysoká centrální věž se vypíná do výše 65 m nad okolním terénem. Na rozdíl od jiných podobných chrámů se však tato centrální věž vypíná do větší výšky než okolní čtyři. Samotná hlavní svatyně, v níž se původně nacházela Višnuova socha, měla původně otevřené vchody. Po úpravě chrámu pro potřeby théravádového buddhismu byla ovšem obestavěna zdi s reliéfy znázorňujícímu Buddha. V roce 1934 objevil George Trouvé velkou jámu pod hlavní svatyní, naplněnou pískem a vodou, která měla sloužit k ukrytí velkého množství cenných předmětů. Tyto předměty byly nejspíše ukradeny, přesto zde však Trouvé našel pod dvoumetrovou vrstvou zeminy ukrytý velký, ze zlata vytepaný list.

Jedním z důvodů, proč je Angkor Vat tolik obdivován, je i bohaté zdobení interiéru, tvořené především basreliéfy. Vnitřní stěny lemující vnější galerii jsou zdobeny výjevy z hinduistických psaných děl Mahábháraty a Rámájany. Higham tuto výzdobu pojmenoval jako největší lineární, z kamene vytesanou, výzdobu na světě. Ze severozápadního rohu západní galerie je na zdi proti směru hodinových ručiček vyobrazena bitva u Lanky (v níž Ráma poráží Ravanu) a bitva u Kurukšetry (výjev z Mahábháraty, který znázorňuje zničení klanů Kuruovců a Pánduovců). V jižní galerii je vyobrazena historická scéna, která zachycuje procesí krále Súrjavarmana II a 32 pekel a 37 nebes hinduistické mytologie. Glaize o tomto píše:

...ty nešťastné duše, vhozené do pekla vstříc nezměrnému utrpení, se jeví jako mírně disproporční vůči závažnosti činů, kterých se měly dopustit. Ti, kteří poškodili cizí majetek mají polámané kosti, nenasytové jsou rozčtvrceni, zloději rýže podstupují muka způsobená žhavým železem a ti, kteří kradli květiny v zahradě Šivově mají hlavy proražené hřebíky.

Ve východní galerii se nachází nejslavnější scéna Víření moře mléka, zobrazující 92 asurů, 88 děvů, které pod vedením boha Višnu používají hada Vásukiho k rozvíření moře. Tento výjev je následován vítězstvím Višnu nad asury. V severní galerii je zobrazeno Krišnovovo vítězství nad Bánasurou a dále bitva hinduistických bohů proti asurům, přičemž je tato scéna, podle Glaize, nejméně kvalitní, co se kamenické práce týče.

Od počátku 90. let 20. století zaznamenal Angkor Vat masivní vzestup zájmu ze strany turistů z celého světa. Roku 1992 byl Angkor zařazen na seznam světového dědictví, čímž památka získala přísun potřebných financí a zlepšení ochrany ze strany kambodžských úřadů. Na restauraci chrámu Angkor Vat v současnosti pracuje německá nezisková organizace, která se snaží o ochranu reliéfní výzdoby před poškozením a zničením. Z průzkumu, který tato organizace provedla, vyplynulo, že celkem 20 % reliéfní výzdoby bylo před započítáním restauračních prací v dezolátním stavu, a to především působením eroze a zvětrávání stavebního materiálu, svůj díl na poškození však mají též předešlé, nešetrné pokusy o restauraci. K dalším restauračním projektům patří také plán na opravu zborcených částí komplexu a jejich následná fixace; například západní průčelí horního patra bylo roku 2002 podepřeno speciální nosnou konstrukcí a japonský tým restaurátorů mezitím dokončil opravu knihovny v severní části areálu. Fond světových monumentů (WMF) roku 2008 započal práci na opravě galerie, v níž se mimo jiné nachází reliéf Víření moře mléka.